

Позначте буквою **с** синтаксичні словосполучення,
буквою **р** – речення,
буквою **ф** – фразеологічні сполучення слів

Море спить (**Р**); задрати носа (**Ф**) кривий ріг (**С**);
гори шумлять (**Р**); навчальний рік (**С**);
прийшла зима (**Р**); небо плаче (**Р**);
соняшник спить (**Р**); соняшник уночі (**С**);
сотий читач (**С**); їздити верхи (**С**).

Сполучення слів залишилися не позначеними

на березі – іменник з прийменником;

найбільш сміливий – складена форма прикметника;

дерева і квіти; батьки і діти – однорідні члени речення;

двоє курчат – лексичне словосполучення

**Любовь к человеку
стремление уехать
отдыхать после работы
шестой по списку
повесть о героях
сильные духом
каждый из нас
уважение к старшим
перестройка во всем
рассказать об учебе
действовать согласно
приказу
пришел по вызову**

Позначте головні та залежні слова.

**Знайомий з розповіді, любов до людей,
захист Вітчизни, щастя жити, їхати відпочивати,
буду любити, вірити людям, пізно ввечері,
сильний вірою, гарний собою, дуже довго,
розповідь про нього, кава по-турецьки,
плавати на катері, повертаючи книгу.**

Види

словосполучень за
способом вираження
головного слова

- **Іменні:**
широка річка, опалий лист, відомий усім, блідий від хвилювання, п'ятий зліва, двоє братів, щось цікаве, ми з вами, значок туриста, прагнення перемогти, читання лежачи, троє з них, я з батьком, усі разом.
- **Дієслівні:**
сіяти пшеницю, прикидатися добрим, відняти тридцять, почав копати, ходити швидко, спати сидячи, посивілий від переживань, задоволений чимось, зовсім втомлений, запитуючи когось, співаючи пісню.
- **Прислівникові:**
неподалік від села, надзвичайно важливо, праворуч від нас, менше чотирьох.

З поданими словами утворіть прості словосполучення,
добираючи до них відповідні слова

(суспільний, громадський, громадянський) обов’язок

(суспільне, громадське) становище

(закривати, зачиняти) двері

(заплющувати, закривати) очі

(одержувати, отримувати) інформацію

(незнайомий, необізнаний) з правилами руху

(робочий, робітничий) одяг

(суспільний, громадський, *громадянський*) обов'

язок

(*суспільне*, громадське) *становище*

(закривати, *зачиняти*) *двері*

(*заплющувати*, закривати) *очі*

(одержувати, *отримувати*) *інформацію*

(незнайомий, *необізнаний*) *з правилами руху*

(*робочий*, робітничий) *одяг*

Головне і залежне слово як компоненти словосполучення

яка
 ра ? зус
 діс трі
 на які ч
 ме ? здо
 рші бут
 чоґ ки
 пої о? иб
 зда утт
 одщо я
 ер ? пр
 жу из
 ват да
 и лек
 ий

як? вго
 чит у ло
 ати які с
 й
 ду мір шв
 же від идк
 зас чоґ від
 маг о? со
 ли кол нц
 йр и? я
 ац вн
 ю від очі
 зав
 ер
 ше
 нн
 я

**Залежне слово
стоїть у тій самій
формі (роду,
числа
й відмінка),
що й головне
слово**

**Залежне слово
стоїть у тому
відмінку, якого
вимагає головне
слово**

**Залежне слово —
незмінюване (прислівник,
дієприслівник, неозначена
форма дієслова),
приєднується до
головного слова тільки за
змістом**

- **узгодження:**
сміливий вчинок (сміливого
вчинку,
сміливим вчинком);
- щира посмішка
(щирої посмішки, щирі посмішки,
щирих посмішок);
- **керування:**
будинок школи, троє друзів,
- писати лист, вирушати в похід;

прилягання:

читати сидячи, співати
радісно.

Прості словосполучення

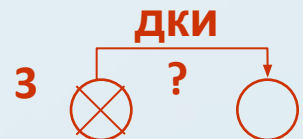
Складні словосполучення

-
- **слово + слово:**
червоний колір, орати землю, леміш плуга;
 - **слово + лексичне словосполучення:**
великий білий гриб, пахуча лимонна м`ята, ставити знак оклику;
 - **слово + фразеологічний зворот:**
зовсім втратити голову, гукати на весь голос, любить підлити масла у вогонь;
 - **слово + складена словоформа:**
буду виконувати (виконуватиму) завдання, більш густий (густіший) ліс.
- Складні словосполучення утворюються з простих і якогось одного загального значення не мають:**
здійснити прогулянку до лісу, вирощувати зернові культури.
-

**З поданих
прислів'їв
виписати
словосполу-
чення, які
відповідали
б таким
схемам:**

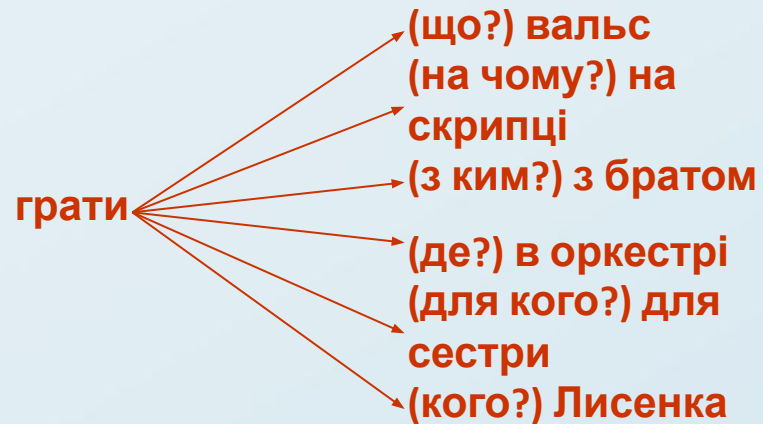

- Не кукурікай, поки не вийшов з лісу.
- Велич має скромність.
- Справжні коштовності не брязкотять.
- Добро завжди вчасне.
- Доброго вчинку не відкладай.
- Про себе не говори ні доброго, ні поганого.

На основі поданих
слів способом
керування утворіть
словосполучення.

Зразок:

**Розповідати, виховувати,
працювати, стояти,
написати.**

Запам`ятай:

- пробачте мені (**а не мене**);
 - мені болить (**а не мене**);
 - дотримати слова (**а не слово**);
 - оволодіти знаннями (**а не знання**);
 - опанувати науку (**а не наукою**);
 - учитися ремесла (**а не ремеслу**);
 - зазнати невдачі (**а не невдачу**);
 - називати на ім`я (**а не по імені**);
 - смітися з себе (**а не над собою**).
-

**Домашнє
завдання:**

**Зробіть
синтаксичний
розбір
словосполучень**

-
- *Я довго слухала розмову чарівну ясного місяця і лагідної зорі (Л. Українка).*
 - *І спустить додолу тоді місяченько, мов струни, ті промені срібні (Л. Українка).*
 - *Слав проміння йому золотєє місяць з неба, сіяючи в крузі (Л. Українка).*
-